

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Modalność w muzyce

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Muzykologia Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Nauk o Sztuce Poziom studiów studia drugiego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2023/24 Kod zajęć 21MUZS.28K.04939.23 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy w module Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe	
Koordynator zajęć	Michał Wysocki		
Prowadzący zajęcia	Michał Wysocki		
Okres Semestr 4	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Konwersatorium: 15, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zapoznanie studentów z formułowanymi w literaturze muzykologicznej definicjami tonalności i modalności muzycznej.
C2	Objaśnienie różnic i relacji pomiędzy tonalnością i modalnością muzyczną.
C3	Uświadomienie studentom podobieństw i różnic w postrzeganiu modalności w perspektywach muzykologii historycznej, systematycznej i etnomuzykologii.
C4	Przekazanie wiedzy z zakresu modalnych aspektów muzyki i teorii muzyki europejskiej kultury muzycznej oraz kultur muzycznych Azji.
C5	Zapoznanie studentów z rozwojem i przeobrażeniami europejskiej teorii modalnej oraz historiografią europejskiej modalności muzycznej.
C6	Wykształcenie umiejętności podstawowej analizy modalnych aspektów utworów należących do europejskiej kultury muzycznej.

Wymagania wstępne

Znajomość współczesnej zachodniej notacji muzycznej oraz podstawowa wiedza i umiejętności z zakresu zasad muzyki i analizy dzieła muzycznego.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	Zna wybrane definicje tonalności i modalności muzycznej formułowane w literaturze muzykologicznej.	MUZ_K2_W01, MUZ_K2_W08, MUZ_K2_W09	Test, Wypowiedź ustna
W2	Rozumie odmienne sposoby postrzegania i definiowania modalności muzycznej w ramach różnych perspektyw badawczych i subdyscyplin muzykologii.	MUZ_K2_W01, MUZ_K2_W03, MUZ_K2_W05	Test, Wypowiedź ustna
W3	Posiada podstawową wiedzę z zakresu modalnych aspektów muzycznych i teoretycznomuzycznych wytworów europejskiej kultury muzycznej oraz kultur muzycznych Azji.	MUZ_K2_W01, MUZ_K2_W03, MUZ_K2_W04, MUZ_K2_W06, MUZ_K2_W08, MUZ_K2_W09, MUZ_K2_W12, MUZ_K2_W21	Test, Wypowiedź ustna
W4	Posiada podstawową wiedzę na temat zmienności znaczenia pojęcia "modus" w europejskiej kulturze muzycznej oraz na temat historiografii modalności muzycznej w ramach muzykologii od XIX wieku do czasów obecnych.	MUZ_K2_W04, MUZ_K2_W05, MUZ_K2_W06, MUZ_K2_W07, MUZ_K2_W08, MUZ_K2_W09	Test, Wypowiedź ustna
W5	Zna najważniejszą literaturę muzykologiczną poświęconą zagadnieniu modalności w muzyce oraz formułowane w niej tezy.	MUZ_K2_W03, MUZ_K2_W05, MUZ_K2_W08	Test, Wypowiedź ustna
Umiejętności - Student/ka:			

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U1	Potrafi posługiwać się terminologią z zakresu modalności muzycznej pochodzącą z europejskiej kultury muzycznej oraz kultur muzycznych Azji.	MUZ_K2_U02, MUZ_K2_U04, MUZ_K2_U05	Test, Wypowiedź ustna
U2	Potrafi wskazać podobieństwa i różnice modalnych aspektów muzyki i teorii muzyki różnych kultur.	MUZ_K2_U01, MUZ_K2_U02, MUZ_K2_U04, MUZ_K2_U05, MUZ_K2_U06	Test, Wypowiedź ustna
U3	Potrafi dokonać podstawowej analizy modalnych aspektów utworów należących do europejskiej kultury muzycznej (monodii liturgicznej Kościoła zachodniego, polifonii wokalne renesansu, wybranych kompozycji dwudziestowiecznych oraz melodii tradycyjnych).	MUZ_K2_U01, MUZ_K2_U02, MUZ_K2_U05, MUZ_K2_U06, MUZ_K2_U10	Test, Wypowiedź ustna
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	Dostrzega na przykładzie modalności muzycznej podobieństwa odmiennych kultur muzycznych oraz aktywnie poszerza swoje kompetencje w ramach muzykologii historycznej, systematycznej i etnomuzykologii.	MUZ_K2_K01, MUZ_K2_K04	Wypowiedź ustna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Tonalność i modalność z perspektywy subdyscyplin muzykologii - wybrane definicje i wzajemne relacje pojęć.	W1, W2, U1	Konwersatorium
2.	<i>Modus, maqām, rāga, pathet, chōshi</i> - próba określenia istoty modalności muzycznej.	W2, W3, U1, U2, K1	Konwersatorium
3.	Modalne aspekty muzyki europejskiej średniowiecza i renesansu - <i>theoria</i> i <i>praxis</i> .	W3, W4, W5, U1, U3	Konwersatorium
4.	<i>Modus</i> i modalność w muzyce europejskiej od XVIII wieku do czasów obecnych.	W2, W3, W4, W5, U1, U3, K1	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Dyskusja, Metoda ćwiczeniowa, Metoda badawcza (dociekania naukowego), Demonstracje dźwiękowe i/lub video

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	Zaliczenie odbywa się na podstawie testu końcowego obejmującego treści programowe przedmiotu. Kryteria ocen: bardzo dobry (bdb; 5,0): 92-100% pkt z testu; dobry plus (+db; 4,5): 84-91% pkt z testu; dobry (db; 4,0): 76-83% pkt z testu; dostateczny plus (+dst; 3,5): 68-75% pkt z testu; dostateczny (dst; 3,0): 60-67% pkt z testu; niedostateczny (ndst; 2,0): 0-59% pkt z testu. Dopuszcza się jedną nieobecność nieusprawiedliwioną.

Literatura

Obowiązkowa

1. Harold S. Powers i inni, Mode [hasło], „The New Grove Dictionary of Music and Musicians”, vol. 16, red. S. Sadie, London 2001.
2. Anna Czekanowska, Etnografia muzyczna. Metodologia i metodyka, Bydgoszcz 1988.
3. Piotr Podlipniak, Instynkt tonalny. Koncepcja ewolucyjnego pochodzenia tonalności muzycznej, Poznań 2015.

Dodatkowa

1. Zofia Dobrzańska-Fabiańska, Spór o rolę ‘modus’ i ‘tonalité’ w sztuce kompozycji XVI i początku XVII wieku, Kraków 2013.
2. Bernhard Meier, The Modes of Classical Vocal Polyphony: Described According to the Sources, tłum. E. S. Beebe, New York 1988.
3. Harold S. Powers, Tonal Types and Modal Categories in Renaissance Polyphony, „Journal of the American Musicological Society”, XXXIV/3 (1981), s. 428-470.
4. Frans Wiering, The Language of the Modes. Studies in the History of Polyphonic Modality, New York 2001.
5. Sławomira Żerańska-Kominek, Muzyka w kulturze. Wprowadzenie do etnomuzykologii, Warszawa 1995.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	15
Czytanie wskazanej literatury	15
Przygotowanie do zaliczenia	30
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
MUZ_K2_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do podnoszenia poziomu swojej wiedzy i umiejętności, ma potrzebę ciągłego doskonalenia się zawodowego i rozwoju osobistego.
MUZ_K2_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do uczestniczenia w działaniach na rzecz zachowania muzycznego dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy i świata.
MUZ_K2_U01	Absolwent/ka potrafi rozpoznać różne rodzaje wytworów kultury muzycznej oraz przeprowadzić ich wnikliwą, krytyczną analizę i interpretację, w celu określenia ich wielorakich właściwości, znaczeń, oddziaływania społecznego, a także miejsca w procesie historyczno-kulturowym.
MUZ_K2_U02	Absolwent/ka potrafi posługiwać się w sposób zaawansowany różnymi ujęciami teoretycznymi i metodami badawczymi oraz wykorzystywać je do analizowania zjawisk muzycznych.
MUZ_K2_U04	Absolwent/ka potrafi w sposób precyzyjny i logiczny wypowiadać się w mowie i na piśmie z wykorzystaniem własnych poglądów, na tematy dotyczące wybranych zagadnień muzykologicznych, w odniesieniu do różnych ujęć teoretycznych, pochodzących zarówno z muzykologii, jak i innych dyscyplin.
MUZ_K2_U05	Absolwent/ka potrafi posługiwać się językiem specjalistycznym muzykologii i porozumiewać się w sposób precyzyjny i logiczny zarówno z muzykologami, jak i odbiorcami spoza grona specjalistów.
MUZ_K2_U06	Absolwent/ka potrafi prezentować własne analizy i interpretacje dzieła muzycznego oraz popierać je argumentacją własną oraz zaczerpniętą z poglądów różnych autorów.
MUZ_K2_U10	Absolwent/ka potrafi dokonywać pogłębionej słuchowej analizy i oceny zjawisk muzycznych.
MUZ_K2_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w szerokim zakresie terminologię używaną w muzykologii oraz jej zastosowania w obrębie różnych dyscyplin naukowych.
MUZ_K2_W03	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym różne subdyscypliny muzykologii obejmujące teorię i metodykę na poziomie rozszerzonym.
MUZ_K2_W04	Absolwent/ka zna i rozumie różnorodne tradycyjne i współczesne nurty i style muzyczne, rozumie ich historyczne i kulturowe uwarunkowania w szerokim kontekście.
MUZ_K2_W05	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym normy i procedury stosowane w różnych obszarach badań muzykologicznych.
MUZ_K2_W06	Absolwent/ka zna i rozumie w sposób pogłębiony i szczegółowy praktykę muzyczną, normy i procedury stosowane w różnych obszarach działalności artystycznej.
MUZ_K2_W07	Absolwent/ka zna i rozumie w sposób szczegółowy specyfikę i przemiany form i gatunków muzycznych reprezentatywnych dla różnych epok historycznych.
MUZ_K2_W08	Absolwent/ka zna i rozumie tendencje w historii kultury muzycznej oraz posiada orientację w specjalistycznym piśmiennictwie muzykologicznym z danego zakresu.
MUZ_K2_W09	Absolwent/ka zna i rozumie w sposób szczegółowy wybrane zagadnienia dotyczące twórczości muzycznej w różnych okresach historycznych w aspekcie estetyki, stylu, teorii, recepcji i społecznego oddziaływania.
MUZ_K2_W12	Absolwent/ka zna i rozumie w sposób pogłębiony specyfikę muzyki oraz jej pochodzenie, funkcje i uwarunkowania społeczne.
MUZ_K2_W21	Absolwent/ka zna i rozumie zróżnicowanie kultur muzycznych świata i jego związek z tożsamością etniczną, religijną i językową.